

Клімова К. О.

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Халапсіс Олексій Владиславович

доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ЧИ ПОТРІБНА СМЕРТНА КАРА В УКРАЇНІ?

У переважній більшості держав нашого часу смертна кара скасована, у тому числі і в Україні. Таку міру покарання в наш час вважають недопустимою на території Ради Європи. У деяких державах існують винятки щодо такого покарання, наприклад, на випадок зради під час бойових дій. Також не варто забувати, що в таких розвинутих державах, як Китай та США, смертна кара залишилася як найвища міра покарання, у ряді країн методи страти визначені законодавством.

Ставлення населення різних держав до смертної кари суттєво відрізняється: у тих країнах, де вона скасована, переважна частина населення схильється до її відновлення, а в країнах, де її практикують, навпаки, говорять про її скасування.

В Україні скасування смертної кари було обумовлено прагненням розширити власні «кордони» на міжнародній арені, адже умовою вступу держави до Ради Європи є існування мораторію на смертну кару, який в Україні набув чинності в 1995 році, після чого Україна вступила до міжнародної організації. Проте вже через декілька місяців смертну кару знову відновили, а виправдовували це тим, що нібито рішення про мораторій було прийнято без дотримання юридично належної процедури. Тому невдовзі Україна була вилучена з Ради Європи. Через два роки після цих подій мораторій знову набув чинності і діє до сьогодні. 29 грудня 1999 р. Конституційний Суд України визнав, що смертна кара суперечить Конституції України, тим самим підтвердив факт недопустимості використання її як покарання за тяжкі злочини. У 2000 р. Верховна Рада України внесла зміни до Кримінального кодексу України, якими остаточно вилучила поняття «смертна кара». До речі, видом смертної кари, який застосовували, завжди був розстріл, як і в усіх пострадянських державах.

На сьогодні в 96 країнах світу не використовують смертну кару як покарання, навіть за особливо тяжкі злочини; у 9 країнах смертну кару скасовано частково, її використовують лише за особливих обставин; у 35 вона законом закріплена, але не набувала чинності понад 10 років; 58 країн зберегли смертну кару.

Кримінальний кодекс України, стаття 63, закріплює, що строк позбавлення волі може бути від 1 до 15 років, а найбільшим покаранням за злочин є довічне позбавлення волі, і застосовують його лише за скоєння особливо тяжких злочинів.

Чимало науковців акцентують увагу на одній із провідних країн світу – Китаї, у якому смертна кара передбачена за:

- корупційні дії;
- згвалтування;
- умисне вбивство та вбивство немовляти;
- торгівлю наркотиками.

Тіло страченого автоматично стає власністю держави, його розбирають на органи, допомагаючи членам суспільства повернутися до нормального здорового життя [3].

Тепер зважимо всі «за» та «проти» смертної кари в Україні.

«За»:

- смертна кара виступає як інструмент залякування;
- підвищення рівня запобігання злочинів;
- усі релігійні кодекси (Біблія, Коран, Талмуд) під страхом смерті закликають до законослухняності;
- підвищення почуття безпеки та захищеності в населення;
- зменшення державних витрат на утримання;
- відсутність ризику втечі злочинця;
- відповідність принципу «око за око, зуб за зуб», що є підставою вважати, що покарання для всіх буде рівним та справедливим.

«Проти»:

- може утворити перешкоду перебування України в Раді Європи та СНД;
- можливість судової помилки й покарання невинного;
- перешкоджання можливості реабілітації та позбавлення шансу каяття;
- невідповідність моральним принципам сучасного суспільства;
- можливість виникнення психічних травм у виконавців вироку.

Отже, ми розглянули дві сторони існування найтяжчого покарання – смертної кари. Зробити вибір дуже нелегко. Важко дати однозначну відповідь: «за» чи «проти». Це питання лежить і в релігійній вірі, і в політико-правових переконаннях, у геополітичній площині та в морально-етичних аспектах. Смертна кара – складне поняття, яке є неоднозначним. Дискусії на-

вколо нього тривають не одне десятиліття, тому вирішувати, чи потрібно вводити це покарання чи ні, – право кожного громадянина України.

1. Козлов П. П., Нікітін Ю. В., Стрелков Л. О. Режим виконання кримінальних покарань: монографія. Київ, 2008. С. 213–216.

2. Степанова В., Перець В. Чи повернеться в Україну смертна кара? *Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик «Персонал»*. 11–17 квітня 2012 року. № 15 (472).

3. Якушев В. Нам потрібна смертна кара. URL: <http://www.gazeta.lviv.ua/life/2013/02/22/8682>.

Калугіна Вікторія Володимирівна

студентка юридичного факультету

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Халапсіс Олексій Владиславович

доктор філософських наук, професор,

завідувач кафедри

соціально-гуманітарних дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

(м. Дніпро, Україна)

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ

Сьогодні комп'ютери складають значну частину нашого життя. Віртуальна реальність може занурити людини туди, куди вона хоче, де вона бажає опинитися в цей момент, наприклад, побувати в такому мегаполісі, як Ванкувер, або, як ще говорять, «найзеленіше місто».

Віртуальна реальність тільки розпочинає свій шлях. Нині, щоб побачити фантастичний світ, необхідно надягнути великий шолом на голову; щоб маніпулювати об'єктами, які ви там бачите, потрібно надягнути спеціальну рукавичку на руку.

Віртуальну реальність використовують у медицині. Французькі лікарі швидкої допомоги лікарні Сан-Жозеф у Парижі почали використовувати віртуальну реальність для того, щоб відволікати пацієнтів від болю під час процедур, які проводять без анестезії, – зашивання неглибоких ран, управління суглобів чи введення катетерів. Перед процедурою пацієнту пропонують вибрати якусь віртуальну локацію. Він споглядає казковий ліс, засніжені вершини, інші чарівні пейзажі й картинки і забуває про біль. Справа в тому, що під час створення цих ефектів були використані прийоми гіпнозу, кольороте-